

PLEITNOTITIES

inzake:

de Parochie Kaatsheuvel

contra:

de minister van OCW

zitting: vrijdag 20 mei 2011 om 11:00 uur

zaaknummer: 201100680/1/H2

Appellante wil ter nadere toelichting van haar in hoger beroep aangevoerde gronden tegen de uitspraak d.d. 10 december 2010 van de rechtbank Breda (sector bestuursrecht) nog kort het volgende naar voren brengen:

1. De rechtbank stelt in rechtsoverweging 2.6.3 van de bestreden uitspraak vast dat "*het complex een unieke stedenbouwkundige waarde heeft*".

De rechtbank baseert die vaststelling c.q. dat oordeel op de adviezen van de StAB, die, zoals de rechtbank in de bestreden uitspraak ook aangeeft, concludeert dat de St. Jozefkerk een topmonument is vanwege de unieke stedenbouwkundige waarde.

Het parochiebestuur wil nogmaals benadrukken dat die conclusie niet juist en ook niet terecht is omdat:

- i) in de StAB-adviezen wordt ingegaan op de oorspronkelijke bedoeling om een wijk te creëren met een parochieel centrum als middelpunt. Die wijk is echter nooit gerealiseerd, zoals StAB op pagina 8 van het eerste advies ook schrijft:

"de bedoeling was een parochieel centrum te creëren met een kerk, een parochiehuis, een kosterwoning, een knekelhuis, scholen en een klooster. Hiervan zijn de kerk met pastorie en een school gerealiseerd".

Overigens is de hiervoor genoemde school al jaren geleden afgebroken!

Evenzo is er van de in het tweede StAB-advies genoemde "wijkgedachte", namelijk dat er een marktterrein werd gewenst en ruimte voor een nieuw gemeentehuis zou worden gereserveerd, niets gekomen; het destijds gewenste marktterrein is nooit gerealiseerd en het gemeentehuis is in de beoogde wijk ook niet gebouwd.

- ii) Afgezien van het feit dat er nooit een parochieel centrum als oorspronkelijk bedoeld is gebouwd, is er óók geen wijk als afzonderlijke entiteit tot stand gekomen. Integendeel, als gevolg van het besluit van GS van Noord-Brabant d.d. 14 juli 1954 over de goedkeuring van het "herziene uitbreidingsplan in onderdelen kom Kaatsheuvel" is nooit de oorspronkelijk beoogde "aparte" wijk ontstaan, maar vormt de wijk juist een geïntegreerd onderdeel van c.q. met de rest van Kaatsheuvel.
- iii) Tenslotte blijkt uit het bouwarchief van de gemeente Loon op Zand dat niet alleen het merendeel van de woningen aan het Wilhelminaplein zelf pas ruim na de (solitaire) bouw van de St. Jozefkerk zijn gebouwd, maar dat met name ook de bebouwing in de aangrenzende straten pas vele decennia ná de bouw van de St. Jozefkerk tot stand is gekomen en zulks op basis van nieuwe c.q. recente bestemmingsplannen.

Appellante is en blijft dan ook van mening dat niet met recht en reden gesteld kan worden dat de door de StAB genoemde en geroemde stedenbouwkundige setting zodanig is dat de St. Jozefkerk valt te beschouwen als een in artikel 4 van de tijdelijke beleidsregel 2007 genoemde "evidente mijlpaal" en de St. Jozefkerk evenmin "onmisbare ijkwaarde" heeft. Dit klemmt te meer nu:

- i) de St. Jozefkerk *niet* het eerste voorbeeld van christocentrisme is;
 - ii) architect De Bever Kropholler navolgte en De Bever dus ook niet de eerste was die de christocentrische kerkruimte voorstond.
2. Appellante is en blijft dus van mening dat de St. Jozefkerk niet als "bedreigd" topmonument valt te beschouwen. Maar zelfs al dat wel zo zou zijn, dan nog betekent dat niet dat de St. Jozefkerk *dús* ook als monument door de minister moe(s)t worden aangewezen.

Volgens de tekst van artikel 3, eerste lid van de Monumentenwet 1988 – zoals die wet op 31 december 2008 luidde – is de bevoegdheid van de minister om onroerende monumenten aan te wijzen als beschermd monument immers een discretionaire en dat impliceert de afweging van belangen, waaronder ook de door appellante in zowel bezwaar als beroep aangevoerde belangen als:

- i) het besluit van het bisdom om de St. Jozefkerk aan de eredienst te onttrekken én die te slopen c.q. amoveren en daar absoluut géén (wereldlijke) herbestemming aan te geven;
- ii) de in nauw overleg met het gemeentebestuur van Loon op Zand tot stand gekomen plannen over sloop van de St. Jozefkerk c.q. en herontwikkeling van de na sloop vrijkomende percelen grond;
- iii) de op grond daarvan door de parochie met een projectontwikkelaar gesloten overeenkomst tot verkoop van de St. Jozefkerk c.a.;
- iv) inkomstenderving van de parochie als die (ver)koopovereenkomst als gevolg van de aanwijzing van de kerk als monument niet kan worden geëffectueerd;
- v) exploitatie-tekort dat voor de parochie zal ontstaan, met als gevolg dat ook het beheer en onderhoud van negen in eigendom van de parochie in eigendom zijnde rijksmonumenten in gevaar komt;
- vi) financiële lasten die de parochie heeft/krijgt als gevolg van veiligheidsmaatregelen die getroffen moeten worden om te voorkomen dat de leegstaande St. Jozefkerk voorwerp van vandalisme en inbraak wordt

Aan de uitdrukkelijke afweging van die belangen, tegenover het belang van de minister om de kerk als beschermd monument aan te wijzen, kwam de minister vanwege de primaire grond waarop het verzoek tot aanwijzing van de kerk als beschermd monument werd afgewezen niet toe. De rechtbank heeft die belangen vervolgens ook niet afgewogen en die zelfs, ondanks het feit dat het in de procedure wel is aangevoerd, geheel onbesproken gelaten. Daarmee is echter géén recht gedaan aan de belangenafweging die in deze naar het oordeel van appellante wel had behoren te zijn/worden toegepast.

3. Derhalve en nog geheel daargelaten of de St. Jozefkerk überhaupt als "bedreigd" topmonument valt te beschouwen, behoorde de rechtbank het geschil niet finaal te beslechten.

Zulks te meer ook niet, nu de rechtbank door de wijze waarop zij het geschil bij de bestreden uitspraak heeft beslecht, zoals Van Zundert in zijn noot onder de uitspraak van de rechtbank in bouwrecht stelt "... de grenzen van de triasleer (heeft) opgezocht" en naar mijn mening de rechtbank die grenzen zelfs ruim heeft overschreden.

Steun voor haar standpunt in deze ziet appellante onder meer in de uitspraken van uw Afdeling d.dis. 26 maart 2008 en 9 februari 2011 (respectievelijke zaaknummers 200705490/1 en 201005324/1/H2).

Namens appellante persisteer ik derhalve volledig bij het ingesteld beroep.

Tilburg/'s-Gravenhage, 19/20 mei 2011

Mr. P.L.J.M. van Dun

De zaak is in behandeling bij: mr. P.L.J.M. van Dun onder dossiernummer 65319,
Postbus 449, 5000 AK Tilburg, T: +31 (0)13 584 08 07